

## "שיבולת" חברה לניהול קופות גמל בע"מ

### דוח על עסקי התאגיד

1. פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה.
2. תחומי פעילות החברה.
3. השקעות בהון התאגיד ועסקאות במניותיה.
4. חלוקת דיבידנדים.
5. מידע כספי לגבי תחומי פעילות של החברה  
סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות החברה.
6. מידע כללי על תחומי פעילות.
7. מוצרים ושירותים
8. מוצרים חדשים.
9. עמיתים.
10. שיווק והפצה.
11. תחרות.
12. עונתיות.
13. רכוש קבוע ומתקנים.
14. נכסים לא מוחשיים.
15. הון אנושי.
16. ספקים ונותני שירותים.
17. מימון
18. מיסוי
19. מגבלות ופקוח על התאגיד
20. הסכמים מהותיים
21. הסכמי שיתוף פעולה
22. הליכים משפטיים
23. יעדים ואסטרטגיה עסקית.
24. צפי להתפתחות בשנה הקרובה
25. מידע בדבר שינוי חריג בעסקי התאגיד.
26. אירוע או עניין החורגים מעסקי התאגיד הרגילים
27. גורמי סיכון

- תיאור עסקי התאגיד בחלק זה של הדו"ח התקופתי הינו בהתאם לתוספת לתקנות ניירות ערך (פרטי תשקיף, מבנהו וצורתו), תשכ"ט – 1969, ולחוזר 2005-2-20 שפרסם הממונה על שוק ההון, הביטוח והחסכון ביום 21 בדצמבר 2005, אשר החיל את התוספת האמורה, בשינויים מסוימים, על חברות המנהלות קופות גמל.
- להסרת ספק מובהר, כי התיאור המובא בדו"ח זה בדבר קופות הגמל המנוהלות על ידי החברה הינו תיאור תמציתי לצורכי הדו"ח בלבד, כי אין בו כדי ליצור כל התחייבות כלפי עמיתי הקופות הנ"ל או צד שלישי כלשהו, וכי התנאים המחייבים את החברה הם רק אלה המפורטים בתקנון קופת הגמל הרלבנטית ו/או בחוזים הרלבנטיים שנכרתו על ידי החברה.

## חלק ראשון - תיאור ההתפתחות הכללית של עסקי התאגיד

- 1.1 כללי
- שיבולת חברה לניהול קופות גמל בע"מ ("החברה") הינה חברה מנהלת לצורכי חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), תשס"ה – 2005 ("חוק הפיקוח על קופות גמל"), אשר קיבלה רישיון חברה מנהלת, ועוסקת בניהול של שתי קופות גמל, כדלקמן:
- 1.1.1 שיבולת קופת גמל בע"מ הינה קופת גמל לתגמולים לעמיתים קיבוצים. הקופה קיבלה אישור קופת גמל בהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), תשכ"ד – 1964 ("תקנות מס הכנסה קופות גמל").
- 2.1.1 שיבולת השתלמות הינה קרן השתלמות. הקופה קיבלה אישור קופת גמל בהתאם לתקנות מס הכנסה קופות גמל.
- שיבולת קופת גמל בע"מ ושיבולת השתלמות, יקראו יחדיו להלן "הקופות". קופות הגמל הינן קופות גמל ענפיות כהגדרתן בחוק.
- 2.1 התפתחות היסטורית של החברה
- החברה נתאגדה בישראל בשנת 1976 ועוסקת באופן בלעדי בניהול קופות גמל. ביום 12.6.2007 שונה שמה ל: שיבולת חברה לניהול קופות גמל בע"מ.
- 3.1 מבנה ההחזקות של החברה
- הבעלים של החברה הינם העמיתים
- 4.1 אופי ותוצאות כל שינוי מבני, מיזוג או רכישה
- 5.1 במהלך שנת 2007 לא בוצע כל שינוי מבני.
- 6.1 רכישה, מכירה או העברה של נכסים בהיקף מהותי שלא במהלך העסקים הרגיל
- במהלך שנת 2007 לא בוצעה רכישה, מכירה או העברה של נכסים כאמור לעיל.
- 7.1 כל שינוי מהותי אשר אירע באופן ניהול עסקי החברה
- לא היו שינויים מהותיים בשנת 2007 כאמור לעיל.

## 2. תחומי פעילות החברה

- 1.1 ניהול קופת גמל לתגמולים
- הקופות הינן קופות לחסכון לעמיתי קיבוץ.  
1.1.1 הפרשת עמית קיבוץ לפי תקנות מס הכנסה על חשבון תגמולים.
- 2.1 ניהול קרן השתלמות
- 1.2.1 קרן השתלמות לשכירים - עיקר הצבירה בקופות אלו מיועד לצבירת הפרשות הנעשות על ידי המעביד בשיעור של עד 7.5% משכר העובד. כנגד הפרשה מקבילה של העובד ביחס של 1:3 לפחות עד לשיעור של 2.5% משכרו.
- 3.1 פעילות הקופות מותנית ברישוי שנתי, המתקבל מאגף שוק ההון באוצר, בהתאם לדינים הרלוונטיים החלים על פעולתן. בהתאם לכך מפקחות הקופות שבניהול החברה ע"י אגף שוק ההון במשרד האוצר.
- 4.1 צבירת הכספים בקופות היא על בסיס אישי. העמיתים מזוכים ברווחי הקופות על בסיס יומי החל מאפריל 2005 ומשיכות מהקופות מבוצעות על פי תנאי הזכאות, כפי שמופיעים בחוק ובתקנות. בשנת הדו"ח קוצרו מועדי התשלומים לעמיתים והעברות לקופות אחרות מפעם בחודש ל- 4 ימי עסקים ו- 7 ימי עסקים בהתאמה.
2. השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה
- במהלך השנתיים האחרונות לא חל שינוי בהון החברה.
- עסקאות במניותיה
- במהלך שנת 2007 לא בוצעו עסקאות במניות החברה.
3. חלוקת דיבידנדים
- 1.3 החברה לא מחלקת דיבידנדים, כל הרווחים מחולקים לעמיתה.

מידע כספי לגבי תחומי הפעילות של החברה

2.3 נתונים כספיים

להלן נתונים כספיים אודות החברה בחלוקה לפי תחומי פעילותה (באלפי ₪):  
 סקטור קופות הגמל של בנק המזרחי טפחות מספק לחברה שרותי תפעול השקעות ומערך אחורי הנדרשים לפעילותה חברת מגדל - עלומים שוקי הון מספקת שרותי ניהול השקעות.

1.2.3 ניהול קופת גמל לתגמולים

שנת הדיווח	הכנסות מדמי ניהול וכן השיעור מסך הכנסות החברה	הכנסות אחרות וכן השיעור מסך הכנסות החברה	עלויות המיוחסות לתחום הפעילות	רווח לפני מסים וכן השיעור מסך רווחי החברה	סך נכסים מנוהלים	סך הפקדות, משיכות והעברות	תשואות ממוצעות נומינליות ברוטו
2007	0 (%)	(100%)	—	(%)	628,049	(105,395)	5.30%
2006	0 (%)	(100%)	—	(%)	696,380	(1,639)	4.94%
2005	0 (%)	(100%)	—	(%)	667,059	12,719	10.90%

2.2.3 ניהול קרן השתלמות

שנת הדיווח	הכנסות מדמי ניהול וכן השיעור מסך הכנסות החברה	הכנסות אחרות וכן השיעור מסך הכנסות החברה	עלויות המיוחסות לתחום הפעילות	רווח לפני מסים וכן השיעור מסך רווחי החברה	סך נכסים מנוהלים	סך הפקדות, משיכות והעברות	תשואות ממוצעות נומינליות ברוטו
2007	0 (%)	(100%)	—	(%)	70,992	7,833	5.64%
2006	0 (%)	(100%)	—	(%)	59,718	5,467	6.59%
2005	0 (%)	(100%)	—	(%)	50,782	6,791	10.03%

### סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות החברה

המגמות העיקריות של שנת 2007 אשר קיבלו ביטויין ברוב האפיקים בשוק ההון, היו: צמיחת המשק ב- 5.3%, גרעון בתקציב המדינה של 0.02% בלבד, עלייה ברווחי החברות, גיוס הון שלילי מאסיבי מצד האוצר שהתאפשר עקב יכולת הגיוס בחו"ל והעלייה החדה בגביית המיסים וההפרטות, גידול בפעילות המשקיעים הזרים, תנועות הון לשווקים מתעוררים, הגדלת רכיב המניות בתיקי המוסדיים ושקט בטחוני יחסי.

מדד ת"א 100 רשם ב- 2007 עלייה של 25.3%, אגרות החוב צמודות המדד עלו בשיעור 5.4%. אגרות החוב השקליות מסוג שחר במח"מ בינוני וארוך השיגו תשואה שנתית של 2.4%- ו- 4.5% בהתאמה.

האינפלציה הסתכמה ב- 3.4%, השקל התחזק מול הדולר ב- 8.9% נומינליות, וריבית בנק ישראל ירדה לרמה של 4.25%.

#### 1.3.3 המצב הכלכלי בישראל ושינויים החלים בו

למצב הכללי והמאקרו כלכלי בישראל, ולשינויים החלים בו, לרבות שינויים במצב הביטחוני, בשיעורי האינפלציה, ביציבות המטבע המקומי, ובשוק העבודה, השלכות מהותיות על תוצאותיה העסקיות של החברה. ל- תמורות אלה השפעה על שינויים בהיקף המפקידים ובהיקף ההפקדות (והמשיכות) בגין זכאית החברה לדמי ניהול.

בפרט, שינויים ביחס לשוק העבודה, ובכלל זה, השכר הממוצע במשק, שיעור המועסקים ושיעור הפיטורין, משפיעים באופן מהותי על היקף ההפקדות בקופות הגמל השונות ועל היקף המשיכות מהן.

חברת הדירוג S&P הודיעה על העלאת דירוג האשראי במט"ח של ישראל בנובמבר 2007 ל- A עם תחזית חיובית.

#### 2.3.3 מגמות בשוקי ההון בישראל ובעולם ובתשואות המושגות בהם

המגמות בשוקי ההון בארץ ובחו"ל, והתשואות על מניות, אגרות חוב ומוצרים פיננסיים (למשל בשוק הנגזרים), משפיעות באופן מהותי על תוצאותיה העסקיות של החברה, הואיל ודמי הניהול שגובה החברה נגזרים מיתרת חשבוננו של העמית, אשר ערכו מושפע משינויים כאמור.

#### סקירת השינויים בשוק ההון הישראלי בשנת 2007:

<u>שוק האג"ח</u>		<u>שוק המניות</u>	
2007	המדד	2007	המדד
5.4%-6.7%	מדד צמוד כללי	31.4%	ת"א 25
4.5%	מק"מ	7.7%	ת"א 75
2.4%	שחר	4.4%	יתר כללי
4.5%	גילון	1.8%	תל-טק

3.3.3

חקיקה, חקיקת משנה והוראות הממונה

חקיקה, חקיקת משנה, והוראות הממונה משפיעות כיום וצפויות להשפיע בעתיד באופן מהותי על תוצאותיה העסקיות של החברה. השינויים המשמעותיים ביותר בתקופת הדו"ח היו בחקיקה שנגעה להיבטי מיסוי הנוגעים לעמיתי קופות הגמל. לפירוט בדבר שינויים רגולאטורים מהותיים כאמור, ראה להלן.

4.3.3

המדיניות המוניטארית

המדיניות המוניטארית הנקבעת על יד בנק ישראל, ובכללה קביעת גובה הריבית במשק, משפיעה על העדפות הציבור בקשר להחזקת נכסים פיננסיים, ובכלל זה על היקף ההפקדות באפיקי חסכון ארוך טווח מסוג קופות גמל, כמו גם על התשואות המושגות בשוק ההון על אגרות חוב.

5.3.3

בדבר סביבה מאקרו כלכלית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות החברה, כולל גם תחזיות, הערכות, אומדני ם ומידע אחר המתייחסים לאירועים ועניינים עתידיים, שהתממשותם אינה ודאית ואינה בשליטתה של החברה בלבד (מידע צופה פני עתיד). המידע צופה פני עתיד הכלול בסעיף זה לעיל מבוסס במידה מהותית, בנוסף לאינפורמציה הקיימת בחברה, על ציפיות והערכות נוכחיות של החברה לגבי התפתחויות עתידיות בפרמטרים השונים (המאקרו כלכליים, הענפיים ואלו הייחודיים לחברה), ועל השתלבותן של ההתפתחויות כאמור אלה באלה. אין לחברה כל ודאות כי ציפ יותיה והערכותיה אכן ית ממשו, ותוצאות הפעילות של החברה עלולות להיות שונות באופן מהותי מהתוצאות המוערכות או המשתמעות מהאמור לעיל, בין היתר עקב שינוי בכל אחד מהגורמים דלעיל.

## תיאור תחומי הפעילות של החברה

התיאור בסעיף זה ניתן לגבי שני סוגי הקופות המנוהלות על ידי החברה במאוחד, למעט היכן שנדרש תיאור שונה או ייחודי לתחום מסוים, ולמעט ביחס לנתונים מספריים אשר ניתנו לגבי כל תחום בנפרד.

### 4. מידע כללי על תחומי הפעילות:

המגמות, האירועים וההתפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית, שיש להם או שצפויה להיות להם, השפעה מהותית על התוצאות העסקיות או ההתפתחויות בתחום הפעילות של החברה הינם כדלקמן:

#### 1.4 כללי – תחומי הפעילות ושינויים החלים בו

ענף קופות הגמל נמנה על מגזר החיסכון לטווח ארוך, לצד קרנות הפנסיה ומוצרי ביטוח חיים. המטרה העיקרית העומדת בבסיס הענף ומוצריה היא צבירת כספים בחיסכון הוני לטווח ארוך.

מגזר החיסכון לטווח ארוך עובר בשנים האחרונות שינויים מקיפים נוכח תמורות במדיניות הממשלתית בנושא. בבסיס מדיניות זו עומדת השאיפה לעידוד חיסכון קצבתי בקרב כלל האוכלוסייה על מנת להבטיח יכולת קיום בכבוד של האזרחים לאחר גיל הפרישה. שינוי זה בא לידי ביטוי, בין היתר, ברפורמות בשוק הפנסיוני, בחקיקה אשר גובשה במסגרת יישום המלצות "וועדת בכר", בהוראות הממונה, בהטבות והעדפות מיסוי הניתנות לחוסכים, והצעות חוק בדבר הטלת חובה לקיים הסדר פנסיוני. כמו כן, בשנים האחרונות חלה עליה במודעות הציבורית ובהתעניינות הציבור במוצרי החיסכון הפנסיונים. יודגש, כי עיקר השינויים שבוצעו בכללי המיסוי, החלים על המכשירים השונים, הותאמו למדיניות עידוד החיסכון הקצבתי, ועל כן הובילו להאצה בהתפתחות ענף החיסכון הקצבתי ובגידול היקף ההפקדות בענף זה, בין היתר באמצעות קרנות הפנסיה.

כמו כן, במהלך שנת הדו"ח נערך הסדר מלא ומקיף החל על מעבר עמית בין קופות גמל, אשר מאפשר לעמיתים לעבור בין הקופות בצורה פשוטה ומסודרת ובמשך זמן קצר. הסדר זה תורם לקיומה של תחרות הוגנת בין הגופים הפועלים בשוק קופות הגמל ובהתרת כבלים וחסמים בירוקראטיים אשר הגבילו בעבר את גמישות העמיתים ואת יכולתם להעביר את כספיהם בין הגופים השונים.

#### 2.4 מגבלות, חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על תחומי הפעילות:

#### חקיקה, חקיקת משנה והוראות הממונה

#### **כללי**

בחודש אוגוסט 2005 פורסמו שלושה חוקים שלהם השלכה על פעילות החברה בכללותה: חוק הגברת התחרות וצמצום הריכוזיות וניגודי הענייני ם בשוק ההון בישראל, התשס"ה – 2005 (להלן – "חוק הגברת התחרות"), חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה – 2005, וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק ביעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני) התשס"ה – 2005 (להלן – "חוק השיווק הפנסיוני"). בעקבות חוקים אלה פורסמו חוזרים, תקנות וטיוטות חוזרים שמהווים חלק בלתי נפרד מהחקיקה האמורה ושעיקרם יפורטו להלן. חקיקה זו היא פועל יוצא ממסקנותיו של הצוות הבינמשרדי לרפורמה בשוק ההון ("וועדת בכר"), אשר מונתה כדי לגבש רפורמה בשוק ההון שעיקרה צמצום הריכוזיות ומזעור ניגודי הענייני ם אצל הגופים הפועלים בשוק ההון, והרחבת הפיקוח והבקרה עליהם ועל השולטים והמחזיקים בהם.

הוראות חקיקת רפורמת בכר מתייחסות לשורה ארוכה של נושאים. בכל הנוגע לחברה, כוללות הוראות החקיקה שלושה מרכיבים מרכזיים:

- שינויים מבניים – נקבעו הוראות ביחס לתחומי העיסוק והבעלות של הבנקים בישראל (ותאגידים קשורים אליהם) ביחס לקופות גמל. עיקרו של השינוי המבני הינו הפרדה, ככל האפשר, בין הגורם אשר הינו היצרן של קופות גמל – הגופים המוסדיים – מהבנקים – אשר

עיסוקם ביחס לקופות הגמל יהיה יעוץ והפצה בלבד, וזאת לצד הגבלת נתח השוק של הגופים המוסדיים השונים בכל הנוגע לקופות הגמל.

- הסדרה כוללת של שיווק וההפצה של קופות גמל – נקבעו הוראות מפורטות לעניי ן הסדרת הייעוץ, השיווק ודרכי ההפצה של קופות הגמל והמגבלות לגביו, וכן הוראות לעניי ן הפרדה בין הייעוץ (שאמור להיות ניטרלי ואובייקטיבי) לבין השיווק (שלא בהכרח יתייחס לכלל המוצרים הקיימים) של המוצרים הפנסיונים השונים, לרבות קופות גמל, ובכלל זה הסדרת העיסוק באותם עיסוקים והתקנת תקנות ביחס לעמלות הפצה שתשולמנה בגין הפקדות בקופות הגמל. יחד עם זאת, הסדרה זו לא התייחסה לקופות גמל מרכזיות לפיזיים.
- הסדרת המשטר התאגידי והרחבת בסיס האחריות והאכיפה של חברות מנהלות – נקבעו שורה של שינויים בחוקים קיימים, או הסדרים שהיו קיימים, והעלאתם לדרגה של חקיקה ראשית. שינויים אלו נועדו להסדיר, בין היתר, את המשטר התאגידי של חברות המנהלות קופות גמל, וכן להגביר את הפיקוח, האחריות, הן האזרחית והן הפלילית, והאכיפה ביחס לגופים אלה.

### **המשך מגמת עידוד החיסכון למטרות קיצבה**

החיסכון לטווח ארוך בישראל מתנהל בשני מסלולים עיקריים :

- **מסלול הוני** – מסלול שבו, במקרים מוגדרים בחקיקה, מתקבלים הסכומים שנצברו כסכום חד פעמי, למשל עם הגיע העמית לגיל פרישה.
- **מסלול קצבתי** – מסלול המשלב חיסכון וביטוח, כשעילות קבלת הכספים שנצברו בו הן פרישה או אירוע מזכה בהגדרת הכיסוי הביטוחי שנרכש. הכספים מתקבלים בתשלום חודשי ולא בסכום חד פעמי.

בשנת הדוח קופות הגמל מתנהלות במסלול ההוני בלבד. קופות הגמל שהן קופות ביטוח ("ביטוחי מנהלים") מאפשרות למבוטח לבחור בין מסלול הוני ובין מסלול הקצבתי. קרנות פנסיה מתנהלות במסלול הקצבתי בלבד.

מדיניות הממשלה בשנים האחרונות הינה לעודד את החסכון במסלול הקצבתי על פני המסלול ההוני כדי להבטיח יכולת קיום בכבוד של האזרחים לאחר גיל הפרישה. מדיניות זו באה לידי ביטוי בעיקר בהטבות ובהעדפות מס שניתנו למסלול הקצבתי, תוך גריעת הטבות והעדפות המס שניתנו בעבר למסלול ההוני.

במסגרת מדיניות הממשלה כאמור לעיל, בוצעה לאחרונה רפורמה מקיפה בשוק החיסכון הפנסיוני אשר הינה צעד נוסף לקראת האחדת המוצרים בשוק הפנסיוני למסלול קצבה ומימוש והסדרי פנסיה כוללים למשק הישראלי כפי שיפורטו להלן.

### **מס הכנסה שלילי, פנסיה חובה והפחתת שיעורי המס**

במסגרת מדיניות הממשלה המתוארת לעיל הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מס הכנסה שלילי, פנסיה חובה, הפחתת



שיעורי מס ותיקוני חקיקה), התשס"ז – 2007 (להלן – "הצעת החוק הכוללת") במסגרתה הוצע לקבוע הסדרי פנסיה כוללים במשק הישראלי, שיבטיחו פנסיה לכל עובד החל משנת 2010 ואילך. כמהלך משלים, הוצע בהצעת החוק לקבוע כי כל קופות הגמל שיפעלו בישראל משנת 2010 ואילך יהיו קופות גמל למטרת קצבה, וכי תשלומים בגין הפקדות שיבוצעו בהן בשנת 2010 ואילך יהיו רק בדרך של קצבה (או בדרך של היוון קצבה, לפי כללים שייקבעו לעניין זה). לפי הצעת החוק, ההסדרים הקיימים לעניין קופות גמל הוניות (קופות ביטוח וקופות גמל לתגמולים) יוסיפו לחול רק על כספים שהופקדו בהן עד סוף שנת 2009. עוד הוצע להותיר על כנה את האפשרות למשוך כספי פיצויים המופקדים בקופת גמל כסכום הוני, גם בשנת 2010 ואילך.

בפועל, בחודש יולי 2007 נחתם הסכם קיבוצי (כללי ומסגרת) לביטוח פנסיוני מקיף במשק, אשר תכליתו הינה להחיל חובת ביטוח פנסיוני על כל העובדים השכירים במשק הישראלי, ואשר תוקן בחודש נובמבר 2007 (לעיל ולהלן: "ההסכם הקיבוצי"). ביום 30 בדצמבר 2007 חתם שר התמ"ת על צו הרחבה המחיל את עיקר הוראות ההסכם הקיבוצי על כלל העובדים השכירים במשק והנותן להסכם הקיבוצי תוקף החל מחודש ינואר 2008 (להלן: "צו ההרחבה"). לפי נוסח ההסכם הקיבוצי וצו ההרחבה, שעורי ההפרשות מהשכר שחובה לבטוח פנסיוני, יעלו באופן הדרגתי מדי שנה, החל מכניסתו לתוקף של ההסכם הקיבוצי, היינו ראשית שנת 2008 כאמור, ועד לשנת 2013. בנוסף, נקבע בצו ההרחבה הוראות שונות לעניין תחולת הביטוח הפנסיוני, לפיהן ההסכם הקיבוצי וצו ההרחבה יחולו על נשים מגיל 20 וגברים מגיל 21 והחבויות בגינו לא יחולו על מי שפרש מעבודתו בגיל פרישת חובה ומקבל קצבה או על מי שיש לו הסדר פנסיוני מטיב – העדיף על פני ההסדר המתואר לעיל. השכר המבוטח לפי ההסכם הקיבוצי וצו ההרחבה יהיה השכר בפועל אך לא יותר מהשכר הממוצע במשק. חובת הביטוח הפנסיוני תכנס לתוקף בחלוף 9 חודשי עבודה בשנת 2008, ובחלוף 6 חודשי עבודה החל משנת 2009, אך אם לעובד הסדר ביטוח פנסיוני קודם, תקום החובה לבטוחו, בתוקף מיום עבודתו הראשון, כעבור 3 חודשי עבודה בלבד. בשלהי דצמבר 2007 נחקק חוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מס הכנסה שלילי), תשס"ח-2007 (להלן – "חוק מס הכנסה שלילי") אשר הנהיג כאמור מס הכנסה שלילי לעובד שכיר שלו ילדים והמשתכר שכר נמוך בהתקיים התנאים המפורטים בחוק האמור. הואיל והנדבך העוסק בפנסיה חובה לכלל העובדים בהצעת החוק הכוללת הוסדר כאמור באמצעות חתימה על ההסכם הקיבוצי ומתן צו הרחבה שהוחל כאמור על כלל העובדים השכירים במשק – סעיפי הצעת החוק הכוללת הנוגעים לעניין לא נכללו בחוק מס הכנסה שלילי שנחקק כאמור.

### הרפורמה בענף קופות הגמל

המהלך המשלים לקביעת הסדרי פנסיה כוללים במשק הישראלי, שיבטיחו פנסיה לכל עובד נועד לעודד ואף לחייב את החיסכון במסלול הקצבתי. לפיכך, ביום 23 בינואר 2008 התקבל בכנסת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 3) התשס"ח – 2008 (להלן – "תיקון מס' 3" או "הרפורמה") אשר כולל שורה של תיקוני חקיקה וביניהם: תיקונים לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה – 2005, לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א – 1981 ולפקודת מס הכנסה. תיקון מס' 3 פורסם ברשומות ביום 28.1.2007 והוא תקף לגבי הפקדות שיבצעו במהלך שנת 2008 ואילך. כאמור תיקון מס' 3 הינו מהלך משלים למהלך הכולל של קביעת הסדרי פנסיה כוללים במשק הישראלי, אשר יבטיחו פנסיה לכל עובד.

## להלן סקירה של עיקרי הרפורמה הכוללים, בין היתר:

חיוב הפקדת כספים למטרת קצבה – תיקון מס' 3 מחייב הפקדת כספים בקופת גמל למטרת קצבה עד לסכום הקצבה המינימאלי של 3,850 ₪. זהו סכום מנדטורי מינימאלי שנקבע ואותו יהיה חייב העמית לקבל כקצבה חודשית מרגע פרישתו לגמלאות.

סיווג חדש לקופות הגמל לקצבה - מעתה יהיו שני סוגים של קופות גמל לקצבה: " **קופת גמל משלמת לקצבה** " בה ניתן למשוך כספים במישרין באמצעות הוון חלק מהקצבה לסכום חד פעמי, ובלבד שסכום הקצבה שיוותר בידו של עמית לאחר ביצוע היוון הקצבה יעמוד על סך של 3,850 אשר יעודכן אחת לשנה לפי השינוי במדד המחירים לצרכן באותה שנה. " **קופת גמל לא משלמת קצבה** " אשר ממנה לא ניתן יהיה למשוך כספים במישרין למעט כספים ממרכיב הפיצויים.

בהתאם לאמור לעיל, הממונה לא יהיה רשאי ליתן אישור קופת גמל כקופת גמל לתגמולים או כקופת גמל אישית לפיצויים, החל משנת 2008 ואילך אלא לכספים שהופקדו לקופות האמורות בשל שנות המס שלפני 2008 ולגבי כספים אלה לא יחול שינוי בכללי המס החלים עליהם.

החל משנת 2008, קופות הגמל לתגמולים תוכלנה להמשיך ולפעול כקופות גמל לא משלמות לקצבה ולחסוך סכומים לגיל הפרישה. במועד הפרישה עליהן להעביר את הסכומים שנצברו בהן לקופות גמל משלמות קצבה לצורך תשלום קצבה חודשית לעמיתים כמפורט לעיל. משמעות הדבר כי אין מדובר בהקמת קופות גמל חדשות אלא בסיווג מחדש של קופות הגמל לתגמולים שהינן קופות הוניות כ"קופות גמל לא משלמות לקצבה" כהגדרתן לעיל.

דחיית מועד ההחלטה על אופן קבלת כספי הפרישה – ההחלטה על אופן קבלת כספי הפרישה – לגבי היתרה שתיוותר לאחר ניכוי הסכום שמיועד לתשלום לקצבה המינימאלית כמפורט לעיל – נדחתה וכעת היא **תתקבל סמוך לגיל הפרישה** ולא עם תחילת החיסכון הפנסיוני, כפי שהיה קיים עובר לרפורמה.

היבט מס – איחוד כללי המס לכל מכשירי החיסכון הפנסיוני, הן בתקופת החיסכון הפנסיוני והן לאחר גיל הפרישה. כלומר אין זה משנה היכן יחסכו הכספים, בין בקופת גמל משלמת לקצבה ובין בקופת גמל לא משלמת לקצבה, הטבות המס יהיו זהות.

קופות גמל מרכזיות לפיצויים - החל מינואר 2011 קופות הגמל המרכזיות תפסקנה לפעול. קופות מרכזיות לפיצויים שפעלו בשנת 2007 תוכלנה להמשיך ולקבל כספי מעבידים בשל שנות המס שקדמו לשנת 2011, בכפוף לתנאים הבאים:

(א) עמית מעביד היה עמית בקופת הגמל בדצמבר 2007.

(ב) הפקדת הכספים היא בשל עובד שהופקדו בשלו  
כספים לקופת הגמל עבור חודש דצמבר 2007.

כלומר משנת 2008, ואילך לא ניתן להפקיד כספים בקופת פיצויים מרכזית בשל עובד שלא הופקדו עבורו כספי פיצויים בדצמבר 2007. לעובד שהופקדו עבורו כספים בדצמבר 2007 ניתן להפקיד עד דצמבר 2010.

### תקנות הניוד הפנסיוני

כצעד משלים לרפורמה האמורה, פורסמו ביום 20 בפברואר 2008 תקנות הפיקוח על שירותים פנסיוניים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות), התשס"ז-2007 (לעיל ולהלן – "תקנות הניוד הפנסיוני") אשר יקנו לחוסכים את זכות הניידות בין מוצרי החיסכון לטווח ארוך. להלן תמצית עיקרי הוראות תקנות הניוד הפנסיוני:

(א) העברת כספים לקופת גמל לקצבה תיעשה רק מקופות הגמל הבאות (ובהתאם לתנאים וסייגים המפורטים בתקנות): קופת גמל לקצבה; קופת גמל לתגמולים; קופת גמל אישית לפיצויים ובלבד שהקופה המקבלת היא קופת גמל משלמת לקצבה; קרן השתלמות; קרן השתלמות מיוחדת למורים; קופת גמל אחרת שאישר הממונה בהסכמת המנהל.

(ב) העברת כספים לקופת גמל שאינה לקצבה תיעשה רק במקרים הבאים:  
מקופת גמל לתגמולים לקופת גמל לתגמולים אחרת; מקופת גמל אישית לפיצויים לקופת גמל אישית לפיצויים אחרת; מקופת גמל מרכזית לפיצויים לקופת גמל מרכזית לפיצויים אחרת; מקרן השתלמות לקרן השתלמות אחרת; מקרן השתלמות מיוחדת למורים לקרן השתלמות מיוחדת למורים אחרת; מקרן השתלמות מיוחדת למורים לקרן השתלמות אחרת בתנאי שהעמית רשאי למשוך את הכספים בסכום חד פעמי בהתאם לתקנון הקרן; מקופת גמל מרכזית לדמי מחלה לקופת גמל מרכזית לדמי מחלה אחרת; מקופת גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית לקופת גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית אחרת; מקופת גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית לקופת גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית אחרת; מקופת גמל אישית לפיצויים לקופת גמל לתגמולים לפי תקנה 34 לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל).

(ג) על גוף מנהל של קופה מעבירה להעביר לקופה המקבלת את היתרה הצבורה של העמית בחשבונו בקופה המעבירה או את חלקה, בתוך עסקים מהיום שבו הועברה לו בקשת ההעברה מפורטת וחתומה כנדרש אלא אם בוטלה על ידי העמית, ואולם הממונה רשאי, במקרים מיוחדים, לאשר דחיי ה במועד האמור שלא תעלה על 20 ימי עסקים נוספים.

(ד) העברת הכספים תתבצע ישירות בין הגופים המנהלים של הקופות ולא באמצעות העמית והיא תיעשה במזומן אלא אם כן החברות המנהלות (המעבירה והמקבלת) הסכימו אחרת ובלבד שהן אינן גופים מנהלים של קופות הנשלטות או מנוהלות בידי אותו אדם או בידי צדדים קשורים כהגדרתם בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל).  
כמו כן, נקבעו בתקנות הניוד הפנסיוני סייגים להעברות כאמור, אופן הטיפול במצב של

איחור בהעברה וכן הוראות לעניין העברת אחריות ביטוחית ואיחוד ופיצול  
חשבונות אגב  
העברות כאמור.

3.4

שינויים בהיקף הפעילות בתחום וברוחיותו; התפתחות בשוקים של תחומי  
הפעילות ושינויים במאפייני הלקוחות

בשנת הדיווח נמשכה ואף התעצמה מגמת גידול חלקם היחסי של הגופים הפרטיים בתחום  
קופות הגמל על חשבון החברות המנהלות השייכות לקבוצות התאגידים הבנקאיים והתאגידים  
המנהלים קופות ענפיות, ובכללם החברה.

ענף קופות הגמל בשנת 2007:

קופות הגמל בישראל הינם גופים פיננסיים ומשקיעים מוסדיים מרכזיים בשוק ההון, הן בשל  
פעילותן המעשית והפוטנציאלית והן בשל משקלן בתיק הנכסים הפיננסיים של הציבור.

קופות הגמל מהוות מסלול חסכון לטווח ארוך הנהנה מהטבות במיסוי, שבאמצעותו ניתן לצבור  
כספים למטרות שונות, לרבות צרכים פנסיוניים עתידיים של העמיתים.

קופות הגמל מסווגות לפי ייעוד ומטרת החיסכון: תגמולים, פיצויים, השתלמות ואחרות.  
התפלגות שוק קופות הגמל בהתאם לגופים המנהלים: בניהול ישיר של הבנקים כ – 62.78%,  
גופים פרטיים 11.01% ואחרים 26.21%.

נכסי כל ענף קופות הגמל הסתכמו בשנת 2007 בכ - 274 מיליארד ₪ לעומת כ - 256  
מיליארד ש"ח בשנת 2006, גידול בשיעור של כ - 7.4%, הנובע מתשואות חיוביות שהושגו על  
ההשקעות ומאידך, התמתנות הצבירה השלילית נטו.

4.4

שינויים טכנולוגיים אשר יש בהם כדי להשפיע מהותית על תחומי הפעילות

שינויים טכנולוגיים אין בהם כדי להשפיע מהותית על תחומי הפעילות בטווח הנראה לעין.

5.4

גורמי הצלחה קריטיים בתחום הפעילות והשינויים החלים בהם

גורמי הצלחה העיקריים בתחום פעילותה של החברה הינם כדלקמן:

- 1.5.4 איכות ניהול ההשקעות ויכולת התמודדות עם שינויים בשוקי ההון.
- 2.5.4 רמת הוצאות תפעול ויעילות התפעול.
- 3.5.4 שינויים במצב המשק, התעסוקה ושוק ההון.
- 4.5.4 איכות המשאב האנושי, כח אדם מקצועי ומיומן, רמת שירות גבוהה וזמינה לעמיתים.
- 5.5.4 רמת המחשוב והטכנולוגיה.
- 6.5.4 שיעור דמי הניהול הסטטוטוריים והנגבים בפועל.
- 7.5.4 התמודדות עם התחרות בתחום, על השינויים החלים בהיבט זה, לרבות מול מוצרי הפנסיה וביטוח החיים.
- 8.5.4 היקף הטבות המס לעמית.
- 9.5.4 הגברת מודעות הציבור לחיסכון ארוך טווח.
- 01.5.4 שינויים רגולאטורים.

יותר ויותר קופות חדשות שהוקמו בשנים האחרונות נדרשו להציג תשואות גבוהות על מנת  
לגייס עמיתים. קופות אלו בדרך כלל השקיעו בהשקעות בעלות סיכון גבוה יותר על מנת להשיג

תשואות גבוהות. בשנים האחרונות בהן הייתה גאות בשוק ההון, פעילות זו בדרך כלל הוכיחה את עצמה והתשואות שהשיגו היו בהתאם. לדעת החברה יש לבחון את תשואות קופות הגמל לאורך שנים ובהתייחס לרמת הסיכון הכוללת. מידע זה אינו זמין כיום במלואו לעמית המבקש לבחון את דרכו. באגף שוק ההון שוקדים על פיתוח מודלים שיוכלו לתת מידע לעמית בין השאר גם לגבי רמות הסיכון. קיים סיכון כי עמית שלא ידע להתייחס גם לגורמי הסיכון עלול להסיק מסקנות מוטעות לגבי בחירת קופת הגמל. החברה פועלת במסגרת מדיניות ההשקעות על פי שיקולים כלכליים ורמות הסיכון המוגדרות.

#### 6.4 חסמי כניסה ויציאה ושינויים החלים בהם

##### חסמי כניסה

- 1.6.4 מומחיות ידע ונסיון - הפעילות מחייבת ידע מקצועי נרחב והכרת החוקים והדינים הרלוונטיים, ניהול סיכונים והיכרות עם שוקי התחום. לצבירת ניסיון בפעילות זו חשיבות רבה לשימור וגידול הקופות.
- 2.6.4 גודל מינימלי (מסה קריטית) – על מנת לכסות את עלויות התפעול הקבועות הנדרשות להפעלת המערכות וההשקעות, דרוש היקף צבירת כספים מינימאלי אשר לדעת החברה היא עומדת בו.

##### חסמי יציאה

- 3.6.4 פירוק או חיסול עסקיה של חברה מנהלת (לרבות על דרך של העברת זכויות הניהול לחברה מנהלת אחרת) כפוף לאישור הממונה.
- 7.4 שינויים במערך הספקים וחומרי הגלם לתחומי הפעילות
- 1.7.4 החברה מקבלת שרותי תפעול למערך האחורי הכוללים, בין השאר, חשבות, חשבונות עמיתים ומשמורת נכסים ממזרחי טפחות.

#### 8.4 תחליפים למוצר תחום הפעילות ושינויים החלים בהם

- מוצרים תחליפיים לקופות גמל הינם אלה השייכים למגזר החיסכון ארוך הטווח, קרי קרנות פנסיה ומוצרי ביטוח חיים.
- ההבדלים העיקריים בין מוצרים תחליפיים כאמור הינם אופן קביעת הזכויות (על בסיס אקטוארי משתנה, בקרנות פנסיה, או על בסיס חוזי שאינו משתנה, בקופות הגמל ובמוצרי ביטוח חיים), מועדי ואופן תשלום הסכומים לעמית (קצבתי או הוני), הטבות המס המוענקות בגין המוצרים השונים ומהות והיקף הכיסויים הביטוחיים הנלווים.
- לשינויים רגולאטורים (בעיקר ביחס להטבות המס) קיימת השפעה על מידת התחליפיות שבין מוצרים כאמור.

#### 9.4 מבנה התחרות בתחום הפעילות ושינויים החלים בו

- 1.9.4 לאורך שנים רבות, מאופיין שוק קופות הגמל ברמת ריכוזיות גבוהה ויציבה, אשר הקשתה על התפתחותו היעילה של שוק זה ועל התחרות בו.
- 2.9.4 בתקופה האחרונה עקב שינויים רגולאטורים, הקטנת שיעור איגרות החוב המיועדות, הגידול היחסי בחלקם של חברות הביטוח וגופים פיננסיים פרטיים נוספים בשוק על חשבונם של תאגידים בנקאיים, יצירת גמישות במעבר עמיתים בין הקופות, יצירת כללי השקעה חדשים, וכן עקב העלייה במודעות הציבור לאפיקי החיסכון לטווח ארוך, התפתחו ומתפתחים בשוק הפנסיוני תנאי תחרות המביאים לשינוי ברמת הריכוזיות של השוק החדש.

#### 01.4 דמי ניהול

- 1.01.4 החברה מנהלת את השקעת כספי העמיתים בכל אחת מהקופות, בהתאם להוראות הדין ובכפוף להוראות התקנון של כל אחת מהן. בתמורה לניהול כאמור, גובה

החברה דמי ניהול מעמיתים כל אחת מן הקופות ומעבירה אותן למזרחי טפחות עבור שרותי תפעול, כדלקמן:

1.1.01.4 דמי ניהול בהתאם להוצאותיה, ובלבד שלא יעלה על 2% (שנתי).

2.01.4 להלן נתונים אודות היקף דמי הניהול המרביים שרשאית כל אחת מן הקופות לגבות בהתאם לתקנונה, ודמי הניהול שנגבו בפועל על ידי החברה:

דמי ניהול שנגבו		דמי ניהול מרביים		
2006	2007	2006	2007	
0.13%	0.2%	לפי הוצאות	לפי הוצאות	שיבולת קופ"ג בע"מ
0.03%	0.1%	לפי הוצאות	לפי הוצאות	שיבולת קרן השתלמות

#### מבנה ניהול ההשקעות

11.4

1.11.4 בכפוף להוראות כל דין ולהוראות תקנון הקופות, החברה משקיעה את התקבולים ואת הסכומים הנובעים מרווחי השקעות הקופה או כתוצאה ממכירתם או פדיונם של נכסיה, בהתאם להחלטות ועדת ההשקעות של החברה.

2.11.4 בכפוף למדיניות ההשקעות הכוללת אשר נקבעת על ידי דירקטוריון החברה, מתווה ועדת ההשקעות את מדיניות ההשקעות של הקופות ומנחה את העוסקים בניהול בפועל של ההשקעות ביחס לאופן ביצוע ההשקעות. מדיניות ההשקעות נקבעת לגבי כל קופה וקופה בהתאם לסוגיה ולרמת נזילותה.

ועדת ההשקעות קובעת את סוגי העסקאות ושיעורי החזקות בניירות ערך הטעונים אישור מראש של ועדת ההשקעות, את אופי ההשקעות והיקפן, את שיעור הבטוחות אותו יש להעמיד בעסקאות שונות, את סוגי ניירות הערך שניתן למכור בחסר וכד'. הוועדה מנחה ומפקחת על העוסקים בהשקעות, קובעת אמות מידה לבחינת יישום מדיניות ההשקעות, מגבשת כללים ונהלים לניהול ההשקעות ומקבלת החלטות הנוגעות לשימוש באמצעי שליטה בתאגידים מוחזקים.

#### 3.11.4 השוואת שיעורי המיסוי על רווחי ניירות ערך ישראלים ורווחי ניירות ערך זרים

השוואת שיעור המס המוטל על רווחים בגין ניירות ערך ישראלים לזה המוטל על רווחים בגין ניירות ערך זרים (אשר תוקפה מיום 1 לינואר 2005), השפיעה ומשפיעה על אפיקי והרכב ניהול השקעות הקופות על ידי החברה. בכך בוטלה ההעדפה להשקעה בניירות ערך ישראלים, ובשנת הדו"ח חל גידול בחלקם של ניירות הערך הזרים בהשקעות הקופות.

#### 4.11.4 התפלגות נכסי הקופות

#### התפלגות נכסי הקופות לשנת 2007

מזומנים	אגח ממשלתי סחיר	אגח קונצרני סחיר	מניות סחירות	אגח קונצרני לא סחיר	אחרות
1.0%	27.5%	29.6%	4.9%	27%	10%
7.9%	20.4%	41.4%	5.4%	24.6%	0.30%

שיבולת קופת גמל בע"מ  
שיבולת קרן השתלמות

5. **מוצרים ושירותים**

למידע בנוגע למאפייני קופות הגמל:

1.5 **ניהול קופות גמל לתגמולים ופיצויים**

בתחום פעילות זה:

1.1.5 **שיבולת קופות גמל בע"מ**

שיבולת קופות גמל בע"מ הינה קופת גמל לתגמולים המיועדת לקיבוצים אשר הוקמה בשנת 1976.

2.1.5 **שיבולת קרן השתלמות**

קרן השתלמות שהוקמה בשנת 1996 עבור שכירים ועצמאיים.

2.5 להלן נתונים בדבר היקף ההפקדות והיקף הנכסים המנוהלים על ידי כל אחת מן הקופות, בחלוקה לתחומי הפעילות של החברה:

קופת גמל לתגמולים			
סך הכל	השתלמות	גמל	
41,073	11,501	29,572	היקף ההפקדות באלפי ש"ח
699,041	70,992	628,049	היקף הנכסים המנוהלים באלפי ש"ח

6. **מוצרים חדשים**

החברה אינה מפתחת מוצרים חדשים.

7. **עמיתים**

1.7 **עמיתים מהותיים**

עמיתי קופות הגמל הם קיבוצים מקבוצת הקיבוץ הדתי, ובמיוחד קבוצת יבנה.

2.7 **התפלגות סוגי עמיתים**

שם קופה	סוג עמית	מספר חשבונות העמיתים	הפקדות באלפי ₪	משיכות באלפי ₪	העברות מהקופה בניכוי העברות אל הקופה באלפי ₪
שיבולת קופת גמל בע"מ	עמית קיבוץ	170	29,572	(2,298)	(139,669)
שיבולת קרן השתלמות	שכירים ועצמאיים	4,269	11,501	(3,630)	(38)

8. שיווק והפצה

1.8 כאמור החברה הינה קופת גמל ענפית אשר מיועדת אך ורק לעמיתים שהינם חברי הקיבוץ הדתי ולכן לא עוסקת בשיווק.

9. תחרות

1.9 התחרות בתחום החיסכון לטווח ארוך, ובתחום קופות הגמל בפרט, היא קשה במיוחד, מכיוון שהיקף המתחרים בשוק זה הינו רחב ומגוון והוא מורכב הן מקופות גמל והן מגורמים אחרים המציעים חיסכון לטווח ארוך כמו חברות ביטוח, קרנות פנסיה ובנקים המוכרים תוכניות חיסכון ארוכות טווח.

2.9 החברה מתחרה הן עם גופים הפועלים בתחום הפעילות, קרי עם קופות גמל אחרות ובהן קופות גמל בנקאיות ופרטיות, והן עם חברות הפועלות בתחומים האחרים של מגזר החסכון לטווח הארוך (קרנות פנסיה וביטוח חיים).

3.9 כאמור לעיל מזה מספר שנים קיימת תחרות בעיקר מצד הגופים הפרטיים וחברות ביטוח שהקימו ורכשו קופות גמל. התחרות היא על הצבירה, התשואה ורמת השירות. החברה מתמודדת עם התחרות באמצעות שיפור הקשר והשרות עם העמיתים. החברה מבהירה לעמיתה את מדיניות ההשקעה והסיכונים שהקופות נוטלות על עצמן. החברה מציגה את אסטרטגיית ההשקעה הבנויה לטווח ארוך תוך פיזור השקעות מקסימלי באפיקים מגוונים בשוק ההון בארץ ובח"ל.

שנות הגאות האחרונות בהן חלק מהקופות שלקחו בדר"כ סיכון רב יותר השיגו תשואה עדיפה על פני הקופות שבניהול החברה. העדר מכשירים נגישים לעמיתים לבחינת סיכונים גרמו לעזיבה ומשיכות מהקופות. הגורמים החיוביים המשפיעים על פעילות החברה הם השרות הזמין והטוב לעמיתים וכן טעמי העמיתים המעדיפים ברובם את מדיניות ההשקעות של החברה אשר רואה את הטווח הארוך כמטרה ראשונה במעלה תוך לקיחת סיכונים מחושבים.

01. עונתיות

תחום קופות הגמל אינו מאופיין בעונתיות, למעט הגברת הפעילות הנקודתית לקראת סוף השנה הקלנדרית בה יש הפקדות נוספות של עמיתים שרוצים ליהנות ממלוא הטבות המיסוי ככל שיהיו. וכן מניצול הטבות מס אחרות במיסוי עתידי.

11. רכוש משרדים

לביצוע פעילותה משתמשת החברה במשרדי הקיבוץ הדתי.

21. נכסים לא מוחשיים

מאגרי מידע

לחברה מאגר מידע רשום במסגרתו נשמרים הנתונים הנמסרים על ידי עמיתי הקופות. המידע הצבור במאגרים אודות עמיתי הקופות כולל מידע שנמסר על ידי העמיתים בעת הצטרפותם ובעדכוני הפרטים במהלך התקופה. פרטים אלו ושמירתם במאגר ממוחשב מחויבת על פי הוראות הדין. מאגר המידע משמש את החברה בתפעול השוטף של עסקיה.

31. הון אנושי

13.1 דירקטוריון וועדותיו

לחברה דירקטוריון המונה 9 חברים מתוכם 1 חיצוני. חברי הדירקטוריון נבחרים באסיפה כללית.



דירקטוריון החברה מינה ועדת השקעות ואת יו"ר הועדה. ועדת השקעות מונה שלושה חברים מתוכם אחד דירקטור חיצוני. ועדה זו מטפלת על פי הדין בהשקעות הקופה. דירקטוריון החברה מינה ועדת בקורת. ועדת הבקורת מונה שני חברים. ועדת הבקורת עורכת בקורת לפעילות החברה וקופות הגמל שבניהולה ובאמצעות המבקר הפנימי. כמו כן, בעת הצורך מוקמות וועדות עד הוק לעניינים ייחודיים. חברי הדירקטוריון, למעט הדירקטור החיצוני, הינם חברי הקיבוץ הדתי וממלאים את תפקידם מבלי לקבל שכר מהחברה בגין פעילותם.

### 13.2 הנהלת החברה ובעלי תפקידים

לחברה מנכ"ל וחשבת.  
המנכ"ל אינו מקבל שכר בגין פעילותו.

### ספקים ונותני שירותים .41

הספקים ונותני השירות העיקריים הם כדלהלן: 1.41

1.1.41 בנק מזרחי טפחות

2.1.41 מגדל – עלומים שוקי הון בע"מ

להלן פירוט עמלות קניה, מכירה ומשמרת של ניירות ערך, אשר שולמו לחברי בורסה איתם עובדת החברה בשנים 2006 ו-2007:

<u>2006</u>	<u>2007</u>	
<u>באחוזים/ש"ח</u>	<u>באחוזים/ש"ח</u>	
0.05%	0.05%	עמלה בגין קניה ומכירה של אג"ח בארץ
0.025%	0.025%	עמלה בגין קניה ומכירה של מק"מ
0.1%	0.1%	עמלה בגין קניה ומכירה של אג"ח בחו"ל

**מימון .51**

החברה אינה משתמשת באשראי לפעילותה.

**מגבלות ופיקוח על פעילות התאגיד .61**

להלן פירוט תמציתי של המגבלות על פי דין וההסדרים החוקיים הייחודיים המשפיעים באופן מהותי על פעילותה של החברה:

כפיפות הפעילות לחוקים ותקנות ספציפיים

**חוק הגברת התחרות** - במסגרת הסדרת הרפורמה בשוק ההון הידועה כ"רפורמת בכר", אישרה הכנסת ביום 25 ביולי 2005 את חוק הגברת התחרות. חוק זה קובע הוראות לניתוק קשרי הבעלות של הבנקים מקופות הגמל על מנת להבטיח כי במסגרת תפקידם החדש של הבנקים כ"יועצים פנסיוניים" יראה היועץ הפנסיוני את טובת הלקוח בלבד ולא יהיה נתון במצב של ניגוד עניינים מובנה.

**חוק קופות הגמל** – חוק זה, שנחקק בשנת 2005, מסדיר לראשונה בחקיקה ראשית את דרישות הרישוי של חברה מנהלת קופות גמל, את דרך הקמתה של קופת גמל, חלק מהוראות תקנון קופת גמל, את החובות המוטלות על חברה מנהלת ביחס לקופות הגמל שבניהולה, ביצוע תשלומים לקופת הגמל, משיכה והעברה של כספים מקופת גמל, את דרכי השקעת כספי קופת גמל ונכסיה, דרכי חישוב שווי נכסי קופות גמל, דרכי חישוב התשואה שהשיגה קופת הגמל, חובת הקמת ועדת השקעות, מינוי דירקטוריון, קביעת דמי ניהול, ניהול חשבונות עמיתי קופות הגמל, חובת הגשת דו"חות ועוד.

במסגרת חוק קופות הגמל נקבעה לראשונה זכותו של עובד לבחור את קופת הגמל בה יפקיד מעבידו את הכספים עבורו, ככל שלעובד זכות להפקדת כספים על שמו בקופת גמל (אף אם הזכות נקבעה במקורה לגבי קופת גמל פלונית); בהקשר זה נקבע כי במידה והעובד הזכאי לא בחר בקופת גמל מסוימת בהתאם לזכותו זו, תהא הפקדה שזוהתה נקבעה בדין או בהסכם המעניק לעובד את הזכות להפקדת כספים על שמו בקופת גמל. כמו כן, הוסדרה מערכת היחסים שבין העמיתים לחברה המנהלת.

לאחרונה בוצעה רפורמה בשוק החיסכון הפנסיוני בכלל ובענף קופות הגמל בפרט במסגרתה תוקן חוק קופות הגמל (תיקון מספר 3) ונקבע, בין היתר, חיוב הפקדת כספים למטרת קצבה, סוג מחדש של קופות הגמל לקצב וביטול הדרגתי של קופות הגמל המרכזיות לפיצויים.

**תקנות קופות גמל** - תקנות אלו קובעות, בין היתר, חלק מהוראות תקנון הקופה. כן קבעו התקנות דרישה להון

עצמי מזערי, הוראות בדבר ביצוע תשלומים לקופת הגמל, שימוש בכספי קופת הגמל, תשלומים לעמיתים בקופת הגמל, מגבלות שונות על הנכסים שמותר לקופת הגמל להשקיע בהם, שערך נכסי קופת הגמל, חישוב רווחי קופת הגמל וחלוקתם, חובת הקמת ועדת השקעות, מינוי דירקטוריון, קביעת דמי ניהול, ניהול חשבונות, חובת הגשת דו"חות ועוד.

במסגרת תיקון מס' 3 לתקנות נקבע כי משיכת כספי תגמולים (שיופקו החל מ-1.1.2006) בפטור ממס ע"י עמיתים עצמאים בקופת גמל לתגמולים, לא תתאפשר לפני הגיע העמית לגיל 60 (וגם אז - בתנאי שלעמית ותק של חמש שנים לפחות בקופת הגמל), למעט במקרים של מצוקה כלכלית או רפואית קשה. על הפקדות בקופת גמל לתגמולים במעמד עמית עצמאי שנעשו עד לסוף שנת 2005 יוסיף לחול הכלל הקודם, לפיו ניתן למשוך את אותם כספים בפטור ממס כעבור חמש עשרה שנים מיום הצטרפות העמית לקופה, יהא גילו כאשר יהא.

כן נקבע בתיקון כי החל מינואר 2006 יהיו ילידי שנת 1961 ואילך זכאים לקבל הטבת מס בגין הפקדת כספים במעמד עמית עצמאי (לרבות הפקדות של שכירים ללא הפקדות מקבילות של מעסיקהם) לקופת גמל לתגמולים, רק אם הפקידו קודם לכן רובד ראשון של הפקדות לאפיק קצבתי בסכום שנתי שלא יפחת מ- 16% מהשכר הממוצע במשק<sup>1</sup> לכל חודש, או אם יש להם הסדר של פנסיה תקציבית.

ביום 31 בינואר 2008 פורסמו תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) (הוראת שעה), התשס"ח – 2008. הוראת השעה קובעת כי עבור השנים האמורות ניתן יהיה להפקיד למרכיב הפיצויים לפי שיעור שלא יפחת מהשיעור שנקבע בהסכם הכללי לביטוח פנסיוני, ובלבד שלמרכיב תגמולי המעביד יופקדו הפקדות בשיעור שלא יפחת מן הקבוע בהסכם הכללי לביטוח פנסיוני ויתקיימו התנאים המפורטים בתקנה 19(ב) לתקנות ניהול קופות הגמל.

**פקודת מס הכנסה -** בפקודה זו נקבעות הטבות המס הניתנות עקב הפקדת כספים בקופות הגמל והטבות המס הניתנות לכספים המשתלמים מקופות הגמל. בסוף שנת 2006 ובראשית שנת 2007 בוצעו שני תיקונים לפקודת מס הכנסה, הכוללים הוראות שנחקקו בזיקה לתיקון מס' 3 לתקנות ניהול קופות גמל, ואלה הן:

פקודת מס הכנסה (תיקון מס' 152 והוראת שעה), התשס"ז-2006 - לפי תיקון זה, נקבעה הוראת שעה לשנת המס 2006, המבחינה בין "עמית מוטב" (הוא עמית שחל עליו תיקון מס' 3 לתקנות ניהול קופות גמל) לבין "עמית יחיד" (הוא עמית שלא חל עליו תיקון מס' 3 לתקנות ניהול קופות גמל); לענין עמית יחיד נותרו הטבות המס הנוגעות להפקדות בקופות גמל ובקרנות פנסיה על כן, ללא שינוי ביחס להוראות החקיקה ערב התיקון, ואילו לגבי עמית מוטב הוגדלו הטבות המס הניתנות לו עקב הפקדה בקופת גמל לקצבה (קרן פנסיה או תכנית ביטוח מנהלים קצבית), כך שההטבות האמורות ניתנות עד להפקדה של 16% מהכנסה שנתית של 175,200 ש"ח עבור העמית המוטב או עבור ילדו הבגיר, בתנאי שבגין אותו עמית מוטב הופקדו כספים בקופת גמל לקצבה בהתאם להוראות תיקון מס' 3 לתקנות ניהול קופות הגמל;

פקודת מס הכנסה (תיקון מס' 153), התשס"ז-2007 - בתיקון זה נקבעה הוראת קבע, שתחול משנת המס 2007 ואילך, המבצעת את ההבחנה בין "עמית מוטב" לבין "עמית יחיד" כאמור, נקבע כי הטבות המס במתכונתן הקודמת יוסיפו להינתן לעמית יחיד (אך לא יינתנו עוד למי שחל עליו תיקון מס' 3 לתקנות ניהול קופות הגמל ולא הופקדו בגינו הפקדות לקופת גמל לקצבה כנדרש באותו תיקון) וכי הטבות המס המוגדלות, כפי שתוארו לעיל, יחולו על עמית מוטב; עוד נקבע בתיקון כי לא יינתנו עוד

הטבות מס בגין הפקדות על שם הורה של המפקיד או על שם ילדו, אלא אם המדובר בהפקדה על שם ילד בגיר של העמית.

**חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני), תשס"ה – 2005** – חוק זה מסדיר את השיווק וההפצה של קופות הגמל השונות, למעט קופות גמל מרכזיות לפיצויים, והוא קובע כי ביצוע עסקה לגבי מוצר פנסיוני בעבור לקוח תיעשה רק כחלק מייעוץ פנסיוני או משיווק פנסיוני ובהמשך לו. יחד עם זאת, קרנות השתלמות הן המוצר היחיד שנחשב גם כמוצר פנסיוני (שהשיווק וההפצה שלו מוסדרים ע"י חוק השיווק הפנסיוני) וגם כמוצר פיננסי (שהשיווק וההפצה שלו מוסדרים ע"י חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה- 1995 (לעיל ולהלן – "חוק הסדרת העיסוק"), ועל כן הייעוץ ואו השיווק ביחס אליהן ניתן להתבצע ע"י יועצים/משווקים פנסיוניים, בהתאם לחוק השיווק הפנסיוני, או ע"י יועצי/משווקי השקעות, בהתאם לחוק הסדרת העיסוק.

**חוק הנאמנות, התשל"ט - 1979** - היחסים שבין חברה מנהלת לבין עמיתי קופות הגמל שבניהולה הם, על פי טיבם, יחסי נאמנות, שחוק הנאמנות חל עליהם. הוראות חוק קופות הגמל נועדו להרחיב ולהבהיר את חובת הנאמנות והזהירות המוטלות על חברה מנהלת כנאמן מקצועי ומיומן של עמיתי קופת הגמל שבניהולה.

**תקנות הניוד הפנסיוני** - כאמור, כצעד משלים ל רפורמה, פורסמו ביום 20 בפברואר 2008 תקנות הניוד הפנסיוני, אשר יקנו לחוסכים את זכות הניידות בין מוצרי החיסכון לטווח ארוך.

**חוק איסור הלבנת הון והצויים שמכוחו** – חוק איסור הלבנת הון, התש"ס- 2000 והצויים שהותקנו מכוחו קובעים הוראות שונות החלות לגבי עמיתים עצמאיים של חברה מנהלת קופות גמל, לרבות הוראות בדבר רישום פרטי זיהוי לקוחות, אימות פרטי לקוחות, מינוי אחראי לביצוע הוראות החוק, הצהרות אשר יש לקבל מלקוחות, חובת ניהול מאגר ממוחשב, שמירת מסמכים וכן דיווחים חודשיים ודיווחים שוטפים לרשות למניעת הלבנת הון.

**חוק הגנת הפרטיות** – כפועל יוצא מפעילות ניהול קופות גמל מחזיקה החברה מידע רגיש כהגדרתו בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981. אי לכך בהתאם לחוק הגנת הפרטיות נרשמה החברה כבעלת מאגר מידע למניעת הלבנת הון.

**חוק הגנת השכר** – חוק זה קובע הוראות שונות בדבר הפקדת כספים בקופות גמל והגנות לכספים שהופקדו כאמור.

## **חוזרי משרד האוצר**

הממונה מפרסם חוזרים וטיטות חוזרים המסדירים את יישומן של הוראות החוק השונות והתקנות הנגזרות מהם.

**להלן החוזרים העיקריים אשר פורסמו במהלך שנת 2007 וברבעון הראשון של שנת 2008 (עד**

**מועד כתיבת דוח זה) :**

- **דיווח כספי רבעוני של חברה מנהלת של קופת גמל – חוזר גמל מס' 2-2-2007**  
ביום 31 ביולי 2007 פרסם הממונה את החוזר שבנדון, המפרט את הדוחות שעל חברה מנהלת לכלול בדיווח הכספי הרבעוני. על החברה המנהלת לערוך, בין השאר, דו"ח דירקטוריון תמציתי, דין וחשבון

כספי רבעוני, דוחות השוואתיים ועקרונות לעריכת דין וחשבון כספי רבעוני. על הדוחות להיות סקורים בידי רואה חשבון והם יוגשו לממונה בדרך של פרסום לציבור באתר האינטרנט של החברה המנהלת.

• **דוח חודשי של קופות הגמל – חוזר גמל מס' 2-2007-3**

ביום 3 בדצמבר 2007 פרסם הממונה את החוזר שבנדון, שמטרתו הסדרת מתכונת הדיווח החודשי של קופות הגמל וקידום איכות הדיווחים הנשלחים לממונה. עיקרי השינויים: עדכון דרישות דוח נכסים ותזרים מנכסים; עדכון דוח תקבולים ותשלומים מחיצוניים ונספח א'. כמו כן ניתנו בחוזר הבהרות לעניין האופן בו יש לדווח על תשואות יומיות ותשואות שבועיות.

• **דיווח לציבור על הוצאות ישירות המנוכות מחשבונות העמיתים – חוזר מוסדי מס' 3-9-2008**

בהמשך לטיטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח-2008 פרסם הממונה ביום 20 בפברואר 2008 חוזר שעניינו דיווח לציבור על הוצאות ישירות המנוכות מחשבונות העמיתים. מטרת החוזר להגביר את רמת המידע המוצג לציבור וליצור מנגנון פיקוח שקוף ביחס לגביית הוצאות אלה.

החוזר קובע כי על גוף מוסדי לפרסם באתר האינטרנט שלו את הנתונים הבאים (הכל בהתאם למבנה הקבוע בנספחים לחוזר): סך התשלומים ששולמו בגין כל סוג של הוצאה ישירה; פירוט התשלומים בגין הסוגים הבאים של עמלות והוצאות: עמלות והוצאות ברוקראז', קסטודיאן, הוצאה הנובעת מהשקעה בניירות ערך לא סחירים או ממתן הלוואה והוצאה הנובעת מהשקעה בזכויות במקרקעין; ופירוט עמלות ניהול חיצוני לפי הסוגים הבאים: הוצאה הנובעת מהשקעה בקרנות השקעה לרבות באמצעות חשבון המנוהל עבור הגוף המוסדי, תשלום למנהל תיקים, תשלום למנהל קרן נאמנות ועמלה בגין הליך דירוג פנימי.

על הדיווח להיעשות בנפרד עבור כל קופת גמל והוא יוצג באתר האינטרנט בתוך 3 חודשים מתום התקופה המסתיימת ב- 31.12 ובתוך חודשיים מתום התקופה המסתיימת ב- 30.6. על גוף מוסדי להציג רשימות לארבע התקופות האחרונות, כאשר התקופה הראשונה שתוצג היא התקופה המסתיימת ביום 30 ביוני 2008.

• **דיווח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים - חוזר מוסדי מס' 1-9-2007**

בחוזר נקבעו כללים בדבר משלוח דו"חות רבעוניים לעמיתי קופות הגמל, בתוך חודשיים מתום כל אחד מהרבעונים הראשון עד השלישי בכל שנה. הדיווחים הראשונים לפי חוזר זה צריכים להישלח בחודש אוגוסט 2007.

• **דיווח רבעוני לציבור על עסקאות והשקעות בצדדים קשורים - חוזר גופים מוסדיים - 2007-**

**9-3**

בחוזר נקבעו כללים בדבר פרסום של נתונים בדבר עסקאות עם צדדים קשורים והשקעות בהם באתר האינטרנט של גוף מוסדי. הפרסום הראשון כאמור צריך להיעשות בגין הרבעון השני בשנת 2007.

• **דיווח תשואות שבועיות – חוזר מוסדי מס' 4-9-2007**

ביום 14 באפריל 2007 פרסם הממונה את הדוח שבנדון, אשר בו נקבעו כללים לחישוב הנתונים המדווחים, למבנה הנתונים ואופן ההגשה ולבקורות שיש לערוך עובר להגשת הדוח.

• **אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) בגופים מוסדיים – חוזר מוסדי מס' 7-9-2007**

ביום 7 במאי 2007 פרסם הממונה את החוזר שבנדון לפיו גופים מוסדיים יערכו את דוחותיהם הכספיים לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) לתקופות המתחילות החל מיום 1 בינואר 2008.

• **מידע נדרש באתר אינטרנט של גוף מוסדי – חוזר מוסדי מס' 8-9-2007**

ביום 13 במאי 2007 פרסם הממונה את הדוח שבנדון, אשר קובע מידע מינימאלי שעל גוף מוסדי להעמיד לרשות הציבור באמצעות אתר האינטרנט, כמפורט להלן:

מידע כללי לגבי הגוף המוסדי; מידע לגבי נכסי קופת הגמל לרבות מסלולי השקעה, בהתאם למתכונת הקבועה בהוראות הממונה; דוחות תקופתיים של הגוף המוסדי ושל קופות הגמל שבניהולו של ארבע השנים החולפות; פרסומים לציבור שקיימת חובה לפרסם בהתאם להוראות הדין ולהוראות הממונה; פרטים אודות ההצבעות של הגוף המוסדי באסיפה הכללית של תאגיד ציבורי שיש לגוף המוסדי חובת הצבעה בו לפי כל דין שהתקיימו בו - 24 החודשים החולפים; העתק תקנונים עדכניים של קופות גמל, שבניהול הגוף המוסדי ופירוט השינויים שחלו בהם ב- 12 החודשים החולפים והמועד בו נכנסו לתוקף; טפסים לגבי הצטרפות, משיכה או העברת כספים, לרבות הטפסים הנדרשים והסבר על אופן השימוש בהם; מידע הנדרש אגב תקנון הנוגע לכלל ציבור העמיתים; מידע בדבר כספים ללא דורש בהתאם להוראות הממונה לעניין זה; מידע בדבר אמצעי התקשרות עם הגוף המוסדי, לרבות כתובת עדכנית, מספרי טלפון, מספרי פקס וכתובת דואר אלקטרוני; מידע בדבר אופן הפניה לממונה על פניות הציבור בגוף המוסדי וכל מידע אחר שיש להציג באתר אינטרנט של גוף מוסדי בהתאם להוראות הממונה כפי שיתעדכנו מעת לעת. כן קובע החוזר הוראות לעניין אחזור מידע, עדכון אתר האינטרנט ואופן הצגת התכנים.

#### ● **אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי – חוזר מוסדיים מס' 9-9-2007**

ביום 27 במאי 2007 פרסם הממונה את החוזר שבנדון, בהמשך לחוזר מס' 2-9-2006 מיום 2 באוגוסט 2006, בו נקבעה מתכונת הגילוי בדבר יעילות הבקורות והנהלים לגבי הגילוי בדוחות ובדבר שינוי בבקרה הפנימית על דיווח כספי של גוף מוסדי. בחוזר זה מפורטות הוראות שמיועדות ליישם את דרישות סעיף 404 של ה-SOX Act וכן את הוראות ה-SEC שתוקנו מתוכו. על הגוף המוסדי לדווח לממונה בדבר הצעדים שנקטו ליישום דרישות החוזר.

#### ● **כללי פרסום תשואה לגופים מוסדיים – חוזר מוסדיים מס' 12-9-2007**

ביום 2 ביולי 2007 פרסם הממונה את החוזר שבנדון, מטרת החוזר לקבוע כללים לפרסום תשואה וכן לספק מידע מדויק אודות התשואות שהשיגו הגופים המוסדיים על מנת לאפשר לצרכן לבצע השוואת תשואות מושכלת בין הגופים המוסדיים השונים. בחוזר מפורטות הנחיות לפרסום תשואה והשוואת תשואות וכן מוטלת על הגוף המוסדי חובת קבלת אישור משפטי בדבר עמידה בכללי הפרסום שבהוראות החוזר עובר לפרסום התשואות.

#### ● **מערך הביקורת הפנימית בגוף מוסדי – חוזר מוסדיים מס' 14-9-2007**

ביום 22 באוגוסט 2007 פרסם הממונה את החוזר שבנדון, שמטרתו קביעת כללים להבטחת יעילות ופעילות התקינה של מערך הביקורת הפנימית בגופים המוסדיים. החוזר מפרט, בין השאר, מהם תפקידיו וסמכויותיו של מערך הביקורת הפנימית, מהם המשאבים הידע והמומחיות הנדרשים ממבקר הפנים, מהן דרכי העבודה, נהלי העבודה ותכנית הביקורת שעל מבקר הפנים לאמץ, תוכנית עבודה שנתית ורב שנתית של מערך הביקורת הפנימית והיקפה ומהם הדיווחים שעל המבקר הפנימי להעביר ליו"ר הדירקטוריון, ליו"ר ועדת הביקורת ולרו"ח המבקר בדבר ממצאיו.

#### ● **ניהול סיכונים אשראי אגב פעילות השקעות – חוזר מוסדיים מס' 15-9-2007**

ביום 27 באוגוסט 2007 פרסם הממונה את החוזר שבנדון, לצורך הבטחת קיומם של מנגנוני ניהול פיקוח ובקרה נאותים לניהול סיכונים אשראי אגב פעילות השקעות. נקבע בחוזר כי במסגרת מדיניות ההשקעות הכוללת שקובע הדירקטוריון עליו להתייחס, בין היתר, לכל אחד מאלה: קביעת סוגי פעילות אשר בהן יעמיד הגוף המוסדי אשראי אגב פעילות השקעות; קביעת גבולות החשיפה לסיכונים הנובעים מהעמדת האשראי כאמור; קביעת פרופיל סיכונים אשראי בחתכים רלוונטיים בתיק האשראי הכולל של הגוף המוסדי; קביעת כללים לאישור מראש של כל העמדת סוג חדש של אשראי אגב פעילות השקעות והערכות הגוף המוסדי לניהול גבולות החשיפה שקבע הדירקטוריון. במסגרת תפקידיהן של ועדות ההשקעות עליהן להתייחס, בין היתר, לכל אחד מאלה: קביעת שיעור האשראי בתיק ההשקעות וקביעת

גבולות חשיפה מרביים, קביעת מנגנונים ונהלים לזיהוי מכלול החשיפות של הגוף המוסדי, קביעת כללים לזיהוי חשיפה הנובעת מאי שמירה של הלווה על חוקים ותקנות ובכלל זה בתחום הגנת הסביבה, קביעת כללים לתמחור אשראי, קביעת מדיניות וכללים להערכה ואישור של קבלת בטוחות, בקרה שוטפת על איכות בטוחות שהועמדו, הערכה עדכנית של ערכן וכן שמירת מידע הנוגע לכל אלה, העמדת אשראי לצדדים קשורים. כמו כן נקבעו בחוזר מנגנוני פיקוח, בקרה ודיווח של ועדת האשראי, ועדת ההשקעות והדירקטוריון.

• **העמדת אשראי לא סחיר על ידי גופים מוסדיים - תשתית לתמיכה ניהולית, מקצועית**

**ותפעולית – חוזר מוסדיים מס' 16-9-2007**

ביום 27 באוגוסט 2007 פרסם הממונה את החוזר שבנדון, הבטחת קיומם של תמיכה ניהולית, מקצועית ותפעולית, מבנה ותשתית ארגוניים מתאימים ומנגנוני פיקוח ובקרה נאותים לצורך העמדת אשראי לא סחיר, אגב פעילות השקעות, על ידי גופים מוסדיים ולהבטחת איכותו. בחוזר נקבעו עקרונות הנוגעים להפרדה הנדרשת ולצמצום פוטנציאל ניגודי העניינים, בניהם הדרישה למינוי אחראי לניהול מערך האשראי הלא סחיר והדרישה להבטחת קיומה של הפרדה בין יחידות מערך האשראי אצלו. בנוסף, בחוזר נקבעים עקרונות השימוש בכלים מקצועיים להערכת סיכון האשראי הלא סחיר ומפורטות פעילויות החובה שעל הדירקטוריון לבצע בנוגע ליחידות האחראיות על קביעת המדיניות, הפיקוח וההקצאה, בנוגע למערך האשראי ובנוגע לביקורת הפנים.

• **הוראות ביצוע ליישום מדד Historical Simulation based Value at Risk – HS-STD (ערך**

**בסיכון על בסיס סימולציה היסטורית) – חוזר מוסדיים מס' 17-9-2007**

ביום 29 בנובמבר 2007 פרסם הממונה את החוזר שבנדון. שיטת חישוב זו מהווה מדד להערכת סיכונים שוק באפיקי חסכון לטווח ארוך ומבוססת על סימולציה היסטורית המחשבת את הסיכון של תיק ההשקעות הנוכחי אילו נחשף היום לאירועים שהתרחשו בעבר לרבות סטיות תקן. תחילתו של החוזר נקבעה ליום 1 באפריל 2008.

• **בקרות על הדוח החודשי – חוזר מוסדיים מס' 18-9-2007**

ביום 12 בדצמבר 2007 פרסם הממונה את הדוח שבנדון, לצורך שיפור איכות הדיווחים החודשיים ושלמותם. על רואה חשבון מבקר לוודא שלמותם ונכונותם של הנתונים שדווחו למשרד האוצר במסגרת הדוח החודשי האחרון לכל רבעון. בחוזר מפורטת רשימה, לא ממצה, של בדיקות בסיסיות וראשוניות שעל הגופים המוסדיים לבצע ולוודא את קיומן טרם שלחת הדוח החודשי לממונה.

• **דיווח עמלות המשולמות על ידי גופים מוסדיים – חוזר מוסדיים מס' 19-9-2007**

ביום 24 בדצמבר 2007 פרסם הממונה את החוזר שבנדון, שמטרתו הסדרת הדיווח של גופים מוסדיים בגין תשלום דמי עמילות ועמלות הפצה. על הדיווח לכלול את פרטי הגורמים להם הגוף המוסדי שילם בפועל עמלות בשנת הדיווח, הוא יהיה שנתי וישלח לממונה, באמצעות קובץ אלקטרוני, לא יאוחר מיום 31 במרס של השנה העוקבת.

• **הסכמים למתן שירותים – חוזר סוכנים ויועצים מס' 2-10-2006**

ביום 10 בספטמבר 2006 פרסם החוזר שבנדון, בו נקבעו הוראות ומגבלות ביחס להסכמי תפעול/שירותים שיתנו יועצים פנסיונים לחברות מנהלות. במסגרת זו נקבע, כי כל הסכם תפעול או הסכם אחר למתן שירותים בין יועץ פנסיוני לבין החברה המנהלת, לרבות התקשרות בין תאגיד בנקאי לבין החברה המנהלת לעניין מתן שירותי ניהול מערכת חשבונות או זכויות עמיתים, ייחשב כהסכם היוצר זיקה אסורה של היועץ וקבלת טובת הנאה אסורה, אלא אם התקיימו מספר תנאים הכוללים, בין היתר, עמלת התפעול המקסימאלית תהיה 0.1% משווי הנכסים המנוהלים; שירותי התפעול אינם כוללים בחובם שירותים שעל-פי מהותם הינם שירותי הפצה; תתקיים הפרדה אצל היועץ בין הגורם המפיץ לגורם המעניק את שירותי התפעול ("חומות סיניות").

כן נקבעה הוראת מעבר, שנועדה לאפשר לחברה מנהלת שנרכשה מתאגיד בנקאי או שרכשה ממנו קופות גמל, להמשיך ולתת שירותים שונים (שאינם נכללים במסגרת הסכם התפעול לקופות גמל, ושבאופן רגיל הינם חלק משירות שנותן יועץ פנסיוני ללקוחותיו במסגרת הליכי ההפצה) לעמיתי קופות הגמל שבניהולה, וכל עוד אין העמיתים מקבלים שירותים אלו במסגרת הייעוץ הפנסיוני שנותן התאגיד הבנקאי האמור. התשלום הנוסף שהחברה המנהלת תהיה רשאית לשלם לתאגיד הבנקאי האמור בגין השירותים הנוספים, עד לתום שנת 2007 בלבד, לא יעלה על 0.25% מסך הנכסים המנוהלים (ביחד עם עמלת התפעול הסכום לא יעלה על 0.35%). עמלה זו תשולם רק בגין עמיתים שיקבלו יועץ בפועל בתקופת המעבר הנ"ל, ותשלום זה לא יחול בשל עמית שקיבל יועץ פנסיוני על-ידי יועץ פנסיוני כלשהו החל ממועד קבלת הייעוץ. תוקפו של הסכם, המעגן את הוראות המעבר הנ"ל, מותנה בקבלת אישורו של הממונה.

## טיוטות חוזרים

להלן סקירת טיוטות חוזרים שפורסמו, האמורים לחול על החברה ועל קופות הגמל שבניהולה, ואשר עשויה להיות להם השפעה מהותית על תחום פעילותה של החברה, במידה ואכן יקבלו תוקף:

### פרסום סולם המרה בין סולם הדירוג הישראלי לסולם הדירוג הבינלאומי – טיוטת חוזר

ביום 20 בפברואר 2008 פרסם הממונה הוראת פרסום לחברות הדירוג שקבלו אישור מהממונה לפרסם סולם המרה בין סולם הדירוג המקומי לבין סולם הדירוג הבינלאומי באתר האינטרנט של חברות הדירוג.

### העברת כספים בין קופות גמל – טיוטת חוזר

ביום 27 בפברואר 2008 פרסם הממונה את הדוח שבנדון שעניינו נוהל העברת כספים בין קופות גמל הכולל: טיפול בבקשה, מסירת נתוני העברה, מועד ההעברה, תקשורת בין הגופים המנהלים.

### מתנות והטבות לעמיתים – טיוטת חוזר

ביום 24 בדצמבר 2007 פורסמה טיוטת החוזר שבנדון, הקובעת כי חברה מנהלת, בעל רישיון, או מי מטעמם אינם רשאים להעניק לעמיתים או לעמיתים פוטנציאליים מתנות ו/או הטבות שונות שאינן חלק אינטגרלי מהעסקה, כאשר מחיר השוק שלהן עולה על סך של 225 ₪ כולל מע"מ. כמו כן, נאסרה על בעלי הרישיון הענקת מתנה או הטבה שהינה זכות השתתפות בהגרלה, למעט הענקת כרטיס השתתפות בהגרלה אשר כל אדם יכול להשתתף בה על ידי רכישת כרטיס זהה לאותה ההגרלה בשוק החופשי וללא כל תנאי מוקדם כאשר מחיר השוק של כרטיס ההשתתפות לא יעלה על הסכום דלעיל. בנוסף נקבע כי כל פרסום של המתנה או ההטבה (למעט בטלוויזיה וברדיו) יכלול מפרט מלא של המתנה או ההטבה.

### הוראות לעניין רואה חשבון מבקר של גוף מוסדי – טיוטת חוזר

ביום 24 בינואר 2008 פורסמה טיוטת החוזר שבנדון, המסדירה את דרכי עבודת רואה חשבון מבקר של גוף מוסדי ואת מארג היחסים שלו עם הגוף המוסדי ועם הממונה. בחוזר מפורטות הוראות לעניין מינוי והבטחת כשירות ומומחיות של רואה החשבון המבקר ולעניין שיתוף פעולה של גוף מוסדי מבוקר עם רואה החשבון המבקר והנסיבות בהן על הגוף המוסדי המבוקר לדווח לממונה. כן מפורטות חובות דיווח של רואה החשבון המבקר לועדת הביקורת ולועדת מאזן של הגוף המוסדי המבוקר, ליו"ר הדירקטוריון, לועדת הביקורת ולמנכ"ל על כל מידע שלפי דעתו נדרש למילוי תפקידם ולממונה מרגע שנודע לו על קרות אחד מן המקרים המפורטים בחוזר. כמו כן בחוזר קיימים סעיפים המתייחסים לדרכי עבודת רואה החשבון המבקר, לבחינת השפעת טכנולוגית המידע במסגרת סקר הבקרה הפנימית ולביקורת שעליו ליתן על נאותות דיווח סעיפי ההתחייבויות הביטוחיות בדוח הכספי, תוך הטלת חובה על רואה החשבון המבקר לנקוט אמצעים סבירים אשר יאפשרו לו לחוות את דעתו ולהשיג מידה סבירה של ביטחון בדבר נאותות הערכת ההתחייבויות.



### צירוף עמיתים לקופת גמל על ידי חברה מנהלת - הבהרה – טיוטת חוזר

ביום 19 בדצמבר 2007 פורסמה טיוטת החוזר שבנדון. מטרת החוזר הינה להבהיר את האמור בסעיף 13 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני), התשס"ה – 2005, לפיו ביצוע עסקה לגבי מוצר פנסיוני בעבור לקוח תיעשה רק כחלק מייעוץ פנסיוני או משיווק פנסיוני ובהמשך לו. כמו כן מטרת החוזר להבהיר את היחס סעיף 13 האמור לבין סעיף 20(ב) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה – 2005, הקובע כי מעביד ראוי להפקיד תשלומים לקופה בהתאם להוראות הדין או הסכם, כל עוד העובד לא בחר בקופה אחרת. החוזר מבהיר כי על פעולות שנעשות על ידי בעל רישיון יחולו הוראות סעיף 13 ולא ניתן לבצע עסקה ללא הליך של שיווק או ייעוץ פנסיוני, לעניין פעולות שנעשות על ידי גוף מוסדי, נעשית הבחנה בין פניה עצמאית של עמית לבין יוזמה של המעסיק כאשר מדובר בקופת ברירת מחדל.

### מבנה אחיד להעברת מידע בין גופים שונים בתחום החיסכון הפנסיוני וקידוד מוצרי

#### חיסכון פנסיוני – טיוטת חוזר

ביום 18 בנובמבר 2007 פורסמה טיוטת החוזר שבנדון, במטרה לקבוע מבנה נתונים אחיד להעברת מידע הנותן מענה לצורך להסדיר את העברת המידע בין גופים מוסדיים, ומהם ליועצים ולמשווקים פנסיוניים, למעסיקים או למי מטעמם בתחום החיסכון הפנסיוני. החוזר מגדיר שיטה כללית, ומבנה נתונים בפורמט אחיד להעברת נתונים, בכל התחומים הדורשים העברת מידע. השיטה הינה כללית ותהווה בסיס לכל סוגי המידע הנדרש להעברה בין גופים מוסדיים, הגדרת מבנה הנתונים ויצירת "שפה אחידה" ביניהם. במסגרת החוזר וקביעת "השפה האחידה", מטופלים הנושאים הבאים: העברת מידע בין הגופים המוסדיים בעת העברת כספי עמיתים ביניהם; העברת מידע מגוף מוסדי ליועץ או סוכן פנסיוני לצורך מתן ייעוץ או שיווק פנסיוני לעמית ו העברת היזון חוזר של הגוף המוסדי למעסיק או למי מטעמו על הפקדות שוטפות שהמעסיק הפקיד אצל הגוף המוסדי בגין עובדיו. הגדרת מבנה הנתונים והקובץ להעברת מידע ונתונים דיגיטאליים הינה כללית ומאפשרת תוספות ועדכונים בצורה מיטבית. כמו כן, על גוף מוסדי לציין את קוד מוצר החיסכון הפנסיוני בהתאם להוראות החוזר בכל דיווח לרבות דיווחים לעמיתים, לגופים מוסדיים אחרים, למעסיקים, למנהלי הסדר, לסוכני ביטוח פנסיוניים או ליועצים פנסיוניים וכן בכל פרסום שלו לרבות באתר האינטרנט שלו, ובכל דיווח המתייחס לחשבון עמית ספציפי במוצר חיסכון הפנסיוני, על הגוף המוסדי להוסיף את מספר החשבון של העמית לצד קוד המוצר.

### מדיניות וכללים להכרת מקבלי השירות כאמצעי למניעת הלבנת הון ומימון טרור – טיוטת חוזר

ביום 17 בספטמבר 2007 פורסמה טיוטת החוזר שבנדון, לפיו דירקטוריון גוף מוסדי יקבע מדיניות בנושא "איסור הלבנת הון ומימון טרור" שתכלול, בין היתר, התייחסות למעקב אחר איומי הלבנת הון ומימון טרור הנובעים מטכנולוגיות חדשות, ויקבע את הצעדים שינקוט הגוף המוסדי למניעת איומים אלו. כמו כן יקבע הדירקטוריון מדיניות בנושא "הכר את הלקוח" שתכלול, בין היתר, התייחסות לנושאים אלה: מדיניות קבלת עמיתים, מבוטחים ובעלי פוליסות ומינוי מיופי כוח ומוטבים למקרה חיים; הגדרת סוגי מקבלי שירות בסיכון גבוה; כללים שונים עבור מקבלי שירות מסוגים שונים ושימוש בטכנולוגיות חדשות (למשל: אינטרנט). על הגוף מוסדי י קבע נהלים בנושא "הכר את הלקוח" בהתאם למדיניות שקבע הדירקטוריון ולהוראות החוזר.

### חישוב לראשונה של נכסי השקעה בגוף מוסדי – טיוטת חוזר

ביום 17 בספטמבר 2007 פורסמה טיוטת החוזר שבנדון במטרה לקבוע אופן חישוב שווי נכס סחיר ונכס לא סחיר במועד ההכרה הראשון של הנכס. בחוזר נקבעו הוראות לקביעת שווי נכס לא סחיר; לקביעת

שווי נכס סחיר בהנפקה פרטית; למכירה או החלפת נכס לא סחיר ולציטוט מחירים על-ידי חברה מצטטת.

● **ביטוח משלים לעמיתים בקופות גמל – טיוטת חוזר**

ביום 30 ביולי 2007 פורסמה טיוטת החוזר שבנדון, במסגרתה נקבעו הוראות לגבי אופן רכישת ביטוח משלים עבור עמית בקופת גמל באמצעות החברה המנהלת, במסגרת ההפקדות השוטפות בעד העמית לקופה.

● **הוראות בדבר חישוב שווי נכסים לא סחירים של גוף מוסדי – טיוטת חוזר**

ביום 10 ביוני 2007 פורסמה טיוטת החוזר שבנדון. על ועדת השקעות של גוף מוסדי לבדוק בטרם ביצע עסקה את יכולתו של הגוף המוסדי לקבל באופן שוטף את הנתונים הנדרשים לצורך חישוב שוויים של נכסיו הלא סחירים לפי שוויים ההוגן בהתאם להוראות החוזר. כמו כן נקבע בחוזר כי על גוף מוסדי לוודא קיומו של מערך בקרה שוטף ומערך ביקורת על אופן חישוב שווי הנכסים ועל עדכניות הערכתם וכן על מנכ"ל גוף מוסדי ויו"ר ועדת ההשקעות להצהיר על נכונות שוויים של הנכסים יחד עם פרסום רשימת הנכסים הרבעונית של הגוף המוסדי.

● **רשימת נכסים רבעונית של גופים מוסדיים – טיוטת חוזר**

ביום 1 באפריל 2007 פורסמה טיוטת החוזר שבנדון, לפיה על גוף מוסדי לערוך רשימת נכסים רבעונית ליום האחרון של כל רבעון על פי המתכונת שנקבעה בחוזרי הממונה ולפי הפירוט שנקבע בחוזר או כפי שיקבע בחוזרי הממונה מעת לעת. רשימת הנכסים הרבעונית תיסקר ע"י רואה החשבון המבקר של הגוף המוסדי. הדיווח לממונה יהיה בדרך של פרסום רשימת הנכסים הרבעונית והשנתית לציבור, לרבות דוח סקירת רואה החשבון המבקר, באמצעות אתר האינטרנט של הגוף המוסדי, במתכונת, בתדירות ובמועדים שנקבעו בחוזרי הממונה.

● **דיווח על נושאי משרה בגופים מוסדיים – טיוטת חוזר**

ביום 26 באוגוסט 2007 פורסמה טיוטת החוזר שבנדון, שעניינה דיווח על נושאי משרה בגופים המוסדיים. מטרת החוזר הינה האחדת שלושת החוזרים הקודמים בנושא - מחודש דצמבר 2005 (ביטוח) ויולי 2006 (פנסיה וגמל), תוך שיפור אופן הדיווח ותוכנו.

71. **הסכמים מהותיים**

לחברה אין הסכמים מהותיים שלא במהלך העסקים הרגיל.

81. **הסכמי שיתוף פעולה**

לחברה אין הסכמי שיתוף פעולה.

91. **הליכים משפטיים**

למיטב ידיעת החברה לא קיימים נגדה תביעה, בקשה לפירוק או לכינוס נכסים.

למיטב ידיעת החברה לא ידוע על קיום ניגוד עניינים בין מי מהדירקטורים ונושאי המשרה בה לבין החברה.

02. **יעדים ואסטרטגיה עסקית**

21.1 האסטרטגיה של החברה היא ביצוע השקעות ברמת סיכון מוגדרת מראש במטרה להשיג רווח מקסימלי לאורך זמן תוך לקיחת סיכונים מינימליים ככל שניתן. לצורך השגת מקסימום פיזור בהשקעותיה, הקופות משקיעות את מרבית השקעותיהן בארץ באפיקים מגוונים שנבחרים על ידי ועדת ההשקעות.

2.12 החברה מפעילה אתר אינטרנט החל מתחילת שנת 2006 בו ניתן לקבל מידע על החברה וקופות הגמל שבניהולה. המטרה היא בראש ובראשונה להגביר את השקיפות, לסייע

לשיווק ולהרחיב את המידע והקשר עם העמיתים, באמצעות שירותים שינתנו ומידע באמצעות האתר.

12. **צפי להתפתחות בשנה הקרובה**  
שיפור השרות לעמיתים מהווה גם הוא מטרה תמידית בפני החברה, כדי להמשיך ולשרת את ציבור העמיתים במקצועיות ובנאמנות

22. **מידע בדבר שינוי חריג בעסקי התאגיד**

לחברה אין מידע בדבר שינוי חריג בעסקיה.

32. **אירוע או עניין החורגים מעסקי התאגיד הרגילים**

לחברה אין מידע על אירוע או עניין החורגים מעסקיה הרגילים.

42. **גורמי סיכון**

1.42 **סיכונים מאקרו :**

1.1.42 ירידה בתשואות בשווקי המניות והאג"ח בארץ ובעולם - ירידה במחירי המניות, אגרות החוב ובשוק הנגזרים בארץ ובעולם משפיעה באופן מיידי על ערך הנכסים הפיננסיים המוחזקים על ידי הקופות, ומכאן גם על רווחי עמיתיה.

2.1.42 הרעה ברמת התעסוקה - הרעה ברמת התעסוקה, שהינה פועל יוצא של האטה כלכלית בישראל, באה לידי ביטוי בירידה במספר המועסקים, וירידה ברמת השכר למועסק ועלולה להוביל לקיטון בהיקף הפקדות העמיתים מחד ולגידול בשיעור ביטולים ופדיונות מוקדמים מאידך.

3.1.42 שינויים בשערי החליפין, בשיעורי הריבית ובאינפלציה - לכל אלה השפעה ישירה על התשואות המושגות בקופות הגמל ועל השיקולים השונים באפיקי החיסכון ובהם קופות הגמל.

4.1.42 סיכוני אשראי - החברה משקיעה חלק מנכסי הקופות שבניהולה בפקדונות במערכת הבנקאית בישראל ובהעמדת אשראי ללווים שונים (לרבות אגרות חוב סחירות ושאינן סחירות). אשר על כן, יש ביציבות הבנקים ובלווים האחרים כדי להשפיע על תוצאותיה העסקיות של החברה.

5.1.42 מצב תעסוקה מעביד - קופות הגמל שבניהול החברה, מהיותן ענפיות, חשופות למצב התעסוקתי אצל המעביד של העמיתים. שינויים בהיקף התעסוקה אצל המעביד כגון תכניות פרישה ו/או הבראה עלולים להשליך על היקף מספר העמיתים בקופות ועל משיכות כספים מהקופות בידי מפורטרים.

2.42 **סיכונים ענפיים :**

1.2.42 אי התמודדות עם שינויים מערכתיים בענף עקב חקיקת ועדת בכר - אי התמודדות מהירה מצד החברה לשינויים, לרבות שינוי מבנה שיווק המוצרים, עלולה לפגוע מהותית בתוצאותיה העסקיות של החברה.

2.2.42 שינויים רגולטוריים - שינויים בחקיקה, בפסיקה ובהוראות משרדי הממשלה עשויים להשפיע מהותית על התוצאות העסקיות בענף, אשר הינו עתיר פיקוח רגולטורי. להוראות הדין, להנחיות ולהסכמים הנוגעים למבנה החיסכון במשק וביחס לחסכון הפנסיוני בפרט, לרבות השלכות המיסוי, השפעה ניכרת על תוצאותיה העסקיות של החברה.

3.2.42 גידול בתחרותיות - גידול במספר המתחרים והתעצמות ביתר הפרמטרים של התחרות בענף עלולים להביא להאטה בפעילות.

4.2.42 שינוי בטעמי הציבור - נטיית הציבור לבחור במוצרים תחליפיים לקופות הגמל המנוהלות על ידי החברה בתחום הפעילות של החברה או בתחומי פעילות אחרים

במגזר החיסכון ארוך הטווח, עשויים להשפיע על היקף ההפקדות ועל רמת הפעילות של החברה.

סיכונים מיוחדים לחברה : 3.42

1.3.42 סיכונים תפעוליים – פעילות החברה כוללת בין היתר, השקעות, מגעים מול לקוחות, סוכנים ויועצים. פעילות כאמור חושפת את החברה לסיכונים תפעוליים כגון תקלות במערכות המחשב, עליהם נשענת החברה בניהול עסקיה, אשר עלולות להשפיע לרעה על פעילותה.

4.42 בטבלה שלהלן מוצגים גורמי הסיכון של החברה על פי טיבם ועל פי השפעתם, לדעת הנהלת החברה, על עסקי החברה :

גורם סיכון	השפעה גדולה	השפעה בינונית	השפעה קטנה
<u>סיכוני מאקרו</u>			
ירידה בתשואות שווקי המניות והאג"ח בארץ ובעולם	X		
הרעה ברמת התעסוקה		X	
שינויים בשערי החליפין ובאינפלציה		X	
סיכוני אשראי		X	
מצב תעסוקה מעביד			X
<u>סיכונים ענפיים</u>			
אי התמודדות עם שינויים מערכתיים בענף	X		
שינויים רגולטוריים	X		
גידול בתחרותיות		X	
שינוי בטעמי הציבור			X
<u>סיכונים מיוחדים לחברה</u>			
פגיעה ביכולת השיווק עקב שינוי שליטה בחברה			X
סיכונים תפעוליים	X		